

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

IX. Vnde sinistra contra obedientiam, iudicia in mente enascantur, & quibus aduersus ea mediis vtendum sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

virtute singulari excellentes (primus namque in jeuniis & grauibus asperitatibus, quas suscipiebat, precipue eminebat, secundus in paupertate, tertius in ardente erga proximum caritate; quartus denique viginti & duobus annis sub obedientia vixerat) postremum hunc tribus alijs anteposuit: Qua inquit hi eam, quam habent virtutem, propria voluntate conseruauerunt; hi vero sua voluntate penitus enuta, alienae se seruum fecit. Addebatque insuper eos, qui ita faciunt, & ad finem vsq; perseuerat, vere Martyres dici posse.

CAPVT IX.

Vnde sinistra contra obedientiam, iudicia in mente enascantur, & quibus aduersus ea medijs vtendum sit.

Immortificatio nostra radix est & causa, e qua fiat, vt in animo nostro iudicia & varia contra ea, qua a Superiore praesciuntur rationes exoriantur. At dicet aliquis tantum dem ferè id esse, ac si roga-remus, vnde fit, quod aliquis superbiat? nobisq; responderetur. Ex defectu humilitatis. Cerrum est, namq; si iudicium bene mortificatum haberem, fore vt magna in obedientia simplicitatem, nulla a iudicia contra eam sentirem. Verum illud, hi non quaero, sed quod dico, h. e. quia in passionib; & appetitibus nostris immortificati sumus, & propriorum commodorum, voluntatisq; propriae adimpletionis nimis quam amantes, nec ad omnia, qua mandari nobis queant, indifferentes & resignati; inde est, quod quando id imperatur voluntati & appetitui nostro repugnat, multè nobis in contrarium rationes & iudicia occurrant. Quisq; ergo ad se ipsum ingrediatur & consideret, quando nã potissimè sibi contra iussa superiorum iudicia & objectiones oboriri soleant: cum quid precipitur, a quo auersior est, eum non conceditur, quod desiderat, eum mortificatur, & vicus supputans durus tangitur, tum cumulatim acervatimq; apparentes quosdam aduersus, id quod mandatur rationes comperi & insurgere, at, cum iudicetur, quod placet & sapit, tunc nulla in

contrarium iudicia rationes ve occurrunt; sed omnia mirè conformia videntur, nihilq; eo dari posse cõuenientius & æquius.

S. Hieron. nuper illud Osee, *Et factus est Ephraim, quasi columba seducta non habens cor, cõmentans, rogat, cur columbae, non a alijs auibus, effraim animilerur?* Ac respondet, alias illas aues, etiã cum vitæ propriae periculo pullosum suorum vitæ tueri, & cum miluum, accipitrè, coruum vel colubrũ nidis suis appropinquare vident, hinc & inde circũqua; volitare ac reuolitare pullos suos qua possunt defendendo, & cum vltetius vim populare nequeunt, suũ voce querula ac gemebunda queritatione, dolorè què hoc è raptũ sentiunt, testati: at solã columbã pullos suos nã propugnare, illi ablati non conqueri, nullũ doloris sensũ ostendere, nã deniq; postea eos req̄rere: Ideoq; Ephraim columbè cõparari. Hinc etiã columbæ similes, vt simus, Christus Redemptor noster suadet: vt nimirum cum pulli, i. e. quod amamus, & erga quod afficimur, nobis a superiore auferuntur, columbè instar minimè resistamus, nã murmurando contra diuina, nã expostulemus, non aliquem propterea doloris sensũ ostendamus. Adco, vt sola è nostra immortificatione, atq; ea, qua in eo quod voluntati nostre refragatur, sentimus difficultate & repugnãtia contraria illa iudicia enascantur, proinde precipuũ, quod cõtra hanc tentationem a parte nostra adferre remedium possumus, est, vt nos ipsos penitus mortificare, & propria voluntatè, exuere, sed circa omnia, q̄ de nobis Superior statuere volet, indifferentes admodum & resignati esse procuremus, & nihil nostra interesse putemus, aut curemus hanc vel illud nobis in-
ngatur.

Hic de causa Patres illi antiq. ceu boni spiritus magistri, subditos suos diuersimodè & identidè exercebã, huiusmodi ipsis mandata imperãdo, q̄ extra omne propositũ, & rationi discõuenientia videbãtur, cum vt obedientia illorum periculum facerët, tum propria in ipsis voluntatè ac iudicium rerunderët, itaq; q̄ omnino extra propo-

Homo religiosus columbae similis esse debet, sine querelis.

Matth. 10. 16.

Religiosum oportet capere intellectu.

obedientia
martyrium
dicitur.

Amor sui
obedientia
impediunt.

propositū videbatur, apprimē ad propo-
sitū faciebat rationiq; consentaneū erat.
Pluris anq; tua interest mortificari, pro-
priumque voluntatem & iudicium tuum
frangi, vtq; te in aduersam & contrariam
partem rapi sinas, q̄ quodcunq; demum
aliter faciendo sequi lucrum poterat, sē-
pē superior hoc vel illud perdi vult. Vt te
lucri faciat, tibi que profit: q̄ profecto à
parte rei iactura non est, sed potius lucrū.

*Equo effre-
ni compa-
ratur ho-
mo in reli-
gioso statu
exercēdus.*

Sicut q̄ equos effrenes, & refrenarios do-
mant, modo concitato, modò lento eos
gressu ambulare faciunt, modo in gyrum
circumagunt, modo in medio circo sub-
ito retroflectunt, modo denique in medio
cursu derepentē contractis habenis, im-
perū quo feruntur inhiēt, vt hoc modo
lupatis parere, morusq; suos impetuosos
& incit^o cohibere discāt. Non aliter quo-
que boni spiritus Magistri facere solent.

*Exercitiū
cruce obe-
dientia.*

Sic S. Anton. cū discipulo suo Paulo sim-
plice fecisse legimus: cui cū vestē confu-
endā dedisset, eandē jā consutā mox dis-
soluere, ac sportas cōrentas retinere ju-
bebat, sic alij discipulos aquam ē puteo
haurire, jā haultā v. rursus in puteū refū-
dere mā dabant. Sic B. Franci. locium suū

*1. par. chro-
nic. minor.*

F. Massēum in media platea tā diu in orbē
circumagi iussit, donec vertigine laborās
& sensib. stupefactis in terrā corruit. Sic
deniq; alij, q̄ primum religionē suscipie-
bāt, lactucas, brassicas, aut alias id genus
herbas, in verso modo, i. e. radice sursum à
seniorib. plantare iubebantur, vt sic eorū
obedientia exploraretur, voluntas & sen-
sus proprius radicatus ex animis ipsorū e-
uelleretur, ac ne minimum quidē proprii
iudicii priuata volūtatis vestigiū super-
esset. Vtinā v. hoc exercitiū genus hodiē
frequēntiori in vsu esset! nā si cui jam fre-
quēter imperatum esset, vt q̄ benē fecerat
dissolueret, ac resueret, jamq; rei huic as-
suefactus esset, minimē turbaretur, aut æ-
gē ferret, si quando ob quid malefactum
reprehenderetur.

*Defectus
obedientia
immortifi-
catio no-
stra.*

Verum enim v. q̄ hęc mortificatio, &
integra sui resignatio, insignē quandam
perfectionē exigit, hinc, in terea, dū ad eā
nō pertingim^o, ipsamet nostra immortifi-
catio, nobis hūc in finē vsū esse poterit,

eam nimirum agnoscendo, omniaq; ma-
la nostra illi ascribendo. Et erit hęc opti-
ma ratio, ad impediendum, vt q̄ contra o-
bedientiam nobis occurrunt iudicia &
rationes nullatenus nobis moueant, in-
telligens n. hęc tuo ē defectu & imperfe-
ctione propria ortum habere pro nihilo
illa facies. Infirmus qui suam cognoscit
infirmiorem & ægritudinē probē novit,
etiamsi summopere sitiat, potum tamē si-
bi non conuenire, catapotia. quamlibet
amara sint, & sanguinis mīauiorem, esto
dolorem causetur, sibi per necessaria esse:
atq; ideo proprio appetitui non credit, si-
biq; diffidit, sed totum se medico subijcit
illius iudicium ac sententiam sequens, e-
amq; meliorem suæ proponens. Quod se
infirmū esse cognoscat in causa est, vt sibi
ipse non fidat, sed medici iudicio acquies-
cat. Sic & nos quotquot sumus grauiter
ægotamus, vtpote amore proprio & in-
ordinatis passionib. corimum nimio opere
oppletū habentes; hinc, vt ægroti, aliud
concupiscere non scimus, q̄ q̄ noxium &
damnosum est, quod a. salutare & salubre
hoc displicet, cruciat & nauseam creat. Il-
lud idem ergo remedium vsurpemus, q̄
vsurpat æger, sanitatis recuperandæ au-
dus. Non nobis ipsis, sed superiori creda-
mus nos medicanti & regenti, & quod ip-
se mandat & ordinat, vt bonū & fructu-
osum id habeamus, cuncta q̄ in contrariū
nobis efferruntur iudicia parum jurando,
sed ea velut ægri somnia ac phantasmata
habēdo. Atq; ita fiet, vt iudicia & rationes
contra obedientiam, & superiorum iussa
occurrētes, adeo tibi haud nocitura sint,
vt magnum ex iis, fructū collecturus, in
que obedientia magis confirmandus sis,
statim quippe ad te ipsum reflectēs dices:
Hem, quā æger sum, ipsum bonū, & quod
utilitatem adferre natum est, fastidiū mi-
hi generat. Et sanē alio signo, ē quo intel-
ligam hoc esse, id quod conuenit, & quod
melius est, opus non habeo, quam quod
id mihi fastidio sit, & aliquas in eo diffi-
cultates sentiam: quia æger sum: & pro-
inde palatum deprauatum habeo, & vi-
tium.

In igne ergo aduersus omnia, quæ in
nobis

*Ægroti s.
mili
debat
dies.*

*1. Cor.
14.*

*2. 1.
14. 19.*

*Ratio sub-
iecta pre-
senti.*

nobis non solū contra obedientiā, verum et fratres nostros, oriūtur iudicio, remedium est, q̄ primū ad nos ipsos reflexio nē facere, ac dicere: Ego sum qui cæcū & errabundus in tenebris palpa: q̄a quod bonum est, mihi videtur malū, quale ego miser iudicium habeo, vt secundū meum vnus alia omnia conformare ac dirigere velim? sic quando fratris cuiusdā tui conditio mores, ac procedendo modus tibi displicent omnem in te culpam conferat necesse est, ac alias, Quia ego deprauatæ naturæ sum ac mali genii hinc hoc & illud mihi graue accidit, in me vno & non in alio illo culpa refidet.

Præcisio diabolica est, vt tentationes proponat quasi veras rationes,

1. Cor. 11.
14.

Aduersus singulas tentationes saluberrimū remedium est, nosse eā esse diaboli tentationem. Nā caco dæmon, cum quēpiam tentat, omnimodis allaborat, vt tēratio ius, non tentatio, sed mera videatur esse ratio, vt decepti in casses incidamus. Quemadmodum venator, dum laqueum feris struit, ita eum collocat, vt non tam pedia & laqueus, quā esse videatur, quasi animal aut auis eum videret vt laqueum: ad eundem modū facit & dæmon: *transfiguratur enim se in Angelum lucis*, vt lucem & claritatem esse cedamus, id quod caligo est & mære tenebræ. Liberet te à tentatione Deus, quæ nō tam tentatio quam euidens esse videtur ratio. Quando te iudicia tua ita transuersum agunt, vt iam credere te faciant, non passionem aliquā id esse vel tentationem, neque ideo id te dicere, quod per magni tua id interfit, sed tantum quod res euidens sit, quamque nemo non aperte & ad oculos tam in præsentissimo versari periculo & difficile personaberis. Nam quæ aliqua boni apparentia & prætextu tentationes colorantur, grauiore ea sunt & periculosiores. Quando se tentatio aperto velut vultu spectandam dat, multa ad eam superandam adhibere media potes, ac quando non tam vt tentatio, quam vt quedam ratio haberet quomodo eam effugabimus? cum quis non vt hostem se, sed vt amicum gerit, quomodo ab eius dolis nobis cauebimus? Illustris qui-

2. 2. tract.
14. 19.

dam Dei seruus dicebat, nequiquam eos se timere defectus, quos aperte nosset & abominabatur, sed quos ignorabat nihil ducebat vel excusabat.

Vt ergo ad propositum reuertar dico, quando nobis contra superioris iussu iudicia & rationes in contrarium occurrant consultum esse, statim ad nos ipsos reflectionem facere, & credere, illas ex infirmitate, immortificatione & defectu nostro ortum habere; atque idcirco eas pro nihilo ducere. Et merito tanta quippe est arcus nostræ & sensuualitatis sagacitas, vt ea statim multas rationes apparentes excogitet & ad inueniat, ad id quod illi sapit & placet, amplectendum; multæ veri in contrarium inconuenientiæ, ad ipsum abiudicandum. Nam amor proprius ac philautia & passiones quæ in nobis dominantur; ita nos excæcant, vt facile noscæ inducant, ad longe secus de re qualibet, quam reuera est, iudicandum ac credendum. Ac velut ei qui intensa laborat sibi, aqua videtur dulcissima, sapidissima, & optima, propterea quod iuxta appetitus sui dispositionem iudicat: ita ei qui effreni & viua aliqua passione laborat, inordinatus quem habet affectus, rem longe aliter quam in se vere est representat, & veritati contraria diiudicare facit. Cum autem ex se intelligat homo à terrenis affectionibus se immunem non esse, sed multis inordinatis passionibus subiectum; non est quod proprio iudicio facile notatur, quin potius ipsum, ceu male affectum, morbidum & inimicum consideret, vt sibi ab illo caueat.

Passionis iudicium corrumpunt.

Satis autem nobis esse non debet, quod nos ab his iudiciis transuersos agi non sinamus, vt danda insuper opera, vt in maiore nobis tentatio omnis cedat prouentum, & magis ob eam nos confundamus, ac humiliemus, dicentes v. g. Quid? Itane superbus sim vt si, nostra contra superiorem meum iudicia formem. Mene, qui idcirco ad Religionem veni, vt omnium sim peripsem & ppudium, anteferre me

Y velle

Par. 2. tra-
cta 4. c. 22.
Tetationis
ex superbia
ora humili-
tate re-
vundanda.

Luc. 1. 7 1.

Media pro
abnegatio-
ne iudicii.

Primū non
fidere sua
prudencia.

Aristot. 1.
Rhetor. 6.
3. Polit.

velle ei qui caput meum est & omnium superior! Equidem huc non veni, & imperem, regem, gubernem, sed obediam, & imperanti taceam. Ego ductorem meum iudicare non debeo, sed ipse me. Est hoc ergo generale quoddam perutile tamen ad fructum ē qualibet tentatione eliciendum remedium. Ex ipsa scilicet superbia, & vana gloria, quæ nos titillabit, nostri profundius humiliandorum occasioem & materiam capere. Nam sicuti etheriaca & antidoto dæmon venenum, parare conatur, efficiendo nimirum ut ob virtutem & ipsamet humilitatis actum superbiamus, ita nostrum ē contra est ē veneno theriacam & alexipharmacum conficere & ex ea quæ nobis oboritur superbia, nos magis humiliandi occasionem sumere, v. g. Mihine qui ita vilis, scelestus & imperfectus sum, superbiendi veniat occasio? Mihine id quod facio malum, evanescenti ansa sit, ideoque magnifere & æstimari velim? Sed hinc facile patebit, ecquis sim. Mirabili hoc stratagemate cuncta Dæmonis stratagemata eluduntur (salutem ex inimicis nostris, & de manu omnium qui oderunt nos) inde scilicet lucrū & fructum capta-re conando, vnde ipse nostram elicere perniciem molitur.

Possumt adhæc aliæ rationibus nostris non credendum, iudicia priuata pro nihilo ducenda, sed semper nos ipsos ut suspectos habendos, media adhiberi. Primo, si enim, ut quidem Sapientes communiter dicunt, summa ac vera prudentia est, propriæ prudentiæ nullis prorsus in rebus fidere, quanto magis locum id habeat in rebus propriis, quarum quis pars est? Certum id namque est ac primum in morali philosophia principium, neminem esse rectum sui ipsius iudicem. Neque enim homines communiter suis ipsorum in rebus boni iudices sunt, quod passione & philautia ut plurimum exæcetur. Vnde nos nefas est propriis iudiciis fidere; sed superioris iudicium in omnibus sequendum, & illud ut certissimum & irrefragabile tene-

dum. Secundo non parum huc confert cogitare, quod subditus non nisi particulares aliquas rationes sibi occurrentes consideret; Superior vero tam has quam alias multas, quas subditus & non scit, & scire non potest, respiciat. Et licet solum particulares hæc rationes considerando, melius forte esse id quod tibi occurrit; melius tamen non est si omnes rei rationes, quas superior nouit simul considerentur. Atque ita, non solum in via Religionis & perfectionis, verum etiam in lege prudentiæ, insignis indiscretio & superbia est, si quis ob vnam atque alteram rationem quæ sibi occurrit diiudicet & damnet id quod superior decernit ac statuit, cum has superior ante & viderit, & mature excussas ad in-cudem sapius reuocari, & super alias non contemnendas habeat, ob quas aliud facere conueniat. Sanctus Augustinus egregiam quoad hoc propositum a capite, quæ superior hominis pars est, similitudinem trahit. Anima quidem inquit, vniuersum hoc corpus nostrum animat & viuificat; sed in capite omnes quinque sensus, visus, auditus, odoratus, gustus & tactus, vigent & stabulantur: cum in cæteris membris solus sit sensus tactus, atque ideo reliqua membra capiti subdita sunt, ipsumque iis. Superior & Rector ad eadem regenda & gubernanda superstat. Sic ergo in Superiore & Præposito velut in capite omnes quinque sensus habitant; in te vero eeu in membro, solum vnus. Tu vnam solam particularem rationem tangis, & præ oculis habes; Superior vero omnes simul: audit quippe videt, & nouit, quidquid eo in casu later. Vnde membra omnia vni capiti se submittant necesse est. Quin etiam de rebus sæculi vulgo dici solet, plus stultum scire domi suæ, quam virum sapientem alienæ. Quanto ergo plus Sapiens sciet domi suæ, quam stolidus alienæ? At Salomon, *Eccl. 1. 17. Non iudices contra iudicem, quoniam secundum quod iustum est iudicat. Caue inquam quia indiscretio est id velle iudicare,*

Tertio
gitar
rior e
re bo
com
subdi
tanti
natu

Quar
recog
quati
iudici
suis de
sum.

care, quod nescis, tunc quo tendat, tum unde veniat; imo quod nescire quidem potes, neque etiam te scire expedit.

Tertium cogitare superiorem curare bonum commune subditum tantum priuatum.

Tertio, non parum quoque ad iudicium nostrum resignandum, superiorisque iudicio submittendum, conferet, considerare, superiorem vniuersale ac commune domus ac Religionis totius bonum spectare, te vero ceu priuatum aliquem non nisi tuum vnius bonum, & priuata commoda præ oculis habere. Atqui bonum commune & vniuersale particulari semper præferendum est. Unde etiam videmus res naturales interdum, ad commune & vniuersale boni conuersionem, secundum particulares & naturales suas inclinationes non operari. v. g. aquam in angusti orificij lagenæ deorsum non effluere, alias contra, naturam sursum ascendere, ne quod decur vacuum, propter vniuersi perfectionem, vt loquuntur Philosophi. Ita suis quisque priuatus cedere commodis & inclinationi proprie debet, vt bonum commune cui superior attendit promoueat.

Quartum recogitare quoties nos iudicium nostrum deceperit.

Quarto multum quoque ad iudicium nostrum non credendum iuuabit longe illa quam nostri ipsorum habemus, experientia. Quam multa namque alias vt verissima credidimus & habuimus, & quasi certissima affirmauimus, in quibus tamen aperte decepti fuimus opinionem nos nostram mutare necesse fuit, & postea credidisse nos puduit quod credidimus; & iudicasse quod iudicauimus? si quis te bis terue decepisset, amplius ei non fideres; cur ergo tui ipsius iudicio iam toties ab eo illusus confidis? Unde hæc de sui ipsius ignorantia, & iteratis illusionibus experientia, efficere solet, vt quibus in rebus iuniores temere & facile quid constituunt, in iis seniores longe cautiùs & circumspicentiùs procedant, vt pote prudentiores, naturiores, & longe rerum vsu experientiores.

CAPIT. XL.

Tres rationes, cur superioribus obediendi velut Apostolus declarantur.

Obedite præpositis vestris & subiacete eis: ipsi enim peruigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddaturi, vt cum gaudio hoc faciant, & non gementes; hoc enim non expedit vobis. Tres hæc in verbis Apostolus rationes assignat, quibus nos ad Præpositis nostris obediendum exhortatur: quæ quoniam à Spiritu Sancto profectæ & ore Apostolico prolatae sunt, non possunt non esse bonæ & peritiles. Prima est obedite Præpositis & Superioribus vestris; & quodcumque dixerint vobis, illud facite. Intelligitur semper, vbi cumque nullum fuerit peccatum, vt iam supra declaratum est: atque hoc fundamentum in omnibus quæ dicturi sumus, semper præsupponendum & spectandum est. Subiacete ergo eis: ipsi enim peruigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddaturi. Vna de maximis, quas nos qui in Religione viuimus habemus consolationibus est, quod secuti certissime sumus; abs superioribus iubentibus obsequendo & parendo recte procedere. Errare quidem potest superior, hoc vel illud mandando; pute tamen certus es, te, si quæ ipse mandat exequaris, ne utquam errare: quia à te aliud nõ exigit Deus, quam ad quæ iussa sunt, sedulo sis diligenterque executus: & hoc respondendo, sufficienter tuam in Dei tribunali causam iustificaueris. Non tibi ratio reddenda est, nec rogaberis an quæ mandata sunt bona fuerint, vel an quid aliud futurum fuisset melius: hoc namque ad te non pertinet; nec tuis rationibus accensetur; soli superiori de eo erit ratio reddenda. Faciente te ex obedientia quod iuberis, è tuo id **D** & **V** s libro erudit, & Superioris

Heb. 13. 17.

Cap. 6.

Prima ratio cur obediendum superioribus quia obediens errare non potest.